

تمرین سری ششم

سوال ۱

مشتقات جزئی مرتبه اول توابع زیر را در نقطه‌ی $(0, 0)$ با استفاده از تعریف محاسبه کنید.

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{2x^2 - y^2}{x^2 + 3y^2}, & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0, & (x, y) = (0, 0) \end{cases} \quad \text{آ}$$

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^2 - 2y^2}{x - y}, & x \neq y \\ 0, & x = y \end{cases} \quad \text{ب}$$

سوال ۲

تابع

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{2xy}{x^2 + y^2}, & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0, & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

را در نظر بگیرید. نشان دهید که این تابع در $(0, 0)$ پیوسته نیست. درحالی‌که، $f_1(0, 0)$ و $f_2(0, 0)$ هر دو موجودند.

سوال ۳

معادلات صفحه مماس و خط عمود بر توابع زیر در نقطه‌ی خواسته شده را به دست آورید.

$$\text{آ} \quad f(x, y) = \frac{x-y}{x+y} \quad \text{در نقطه‌ی } (1, 1).$$

$$\text{ب} \quad f(x, y) = \cos(x/y) \quad \text{در نقطه‌ی } (\pi, 4).$$

$$\text{ج} \quad f(x, y) = \tan^{-1}(y/x) \quad \text{در نقطه‌ی } (1, -1).$$

سوال ۴

برای تابع تک متغیره‌ی مشتق پذیر دلخواه f موارد زیر را اثبات کنید.

آ) تابع $z = f(x^2 + y^2)$ ، در رابطه‌ی $y \frac{\partial z}{\partial x} - x \frac{\partial z}{\partial y} = 0$ صدق می‌کند.

ب) تابع $z = f(x^2 - y^2)$ ، در رابطه‌ی $y \frac{\partial z}{\partial x} + x \frac{\partial z}{\partial y} = 0$ صدق می‌کند.

سوال ۵

تابع دو متغیره‌ی ϕ را هارمونیک نامند، هرگاه در معادله‌ی لاپلاس به صورت

$$\frac{\partial^2 \phi}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 \phi}{\partial y^2} = 0$$

صدق کند. فرض کنید که توابع $u(x, y)$ و $v(x, y)$ دارای مشتقات جزئی مرتبه دوم پیوسته هستند و در معادلات کشی-ریمان به صورت

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \frac{\partial v}{\partial y} \quad \text{و} \quad \frac{\partial v}{\partial x} = -\frac{\partial u}{\partial y}$$

صدق می‌کنند. موارد زیر را اثبات کنید.

آ) هر دو تابع $u(x, y)$ و $v(x, y)$ هارمونیک هستند.

ب) اگر $f(u, v)$ تابعی هارمونیک بر حسب u و v باشد، آنگاه $f(u(x, y), v(x, y))$ تابعی هارمونیک بر حسب x و y است.

سوال ۶

برای تابع $F(x, y) = \begin{cases} \frac{2xy(x^2 - y^2)}{x^2 + y^2}, & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0, & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ و

$F_{11}(x, y)$ را در نقطه‌ی $(x, y) \neq (0, 0)$ محاسبه کنید. به علاوه، این مقادیر را در $(0, 0)$ محاسبه کنید و مشاهده کنید که $F_{11}(0, 0) \neq F_{12}(0, 0)$. توضیح دهید که چرا این رخداد، قضایای بیان شده در درس را نقض نمی‌کند؟